

διὰ βέλῃ δαί, ἐὰν ἀπερητής ἢ τῆν παρόντων ἀ-
 γῶν, ἢ ὑπεναντίας τοῖς ἐγκλήμασιν, ἢ ὁμο-
 λογοῦντος τῆ κατηγορίας. ἀπερητής μὲν οὐ
 γήρῃ ἀπ, ἐὰν ἀγωνίζηται νεώτερος, ἢ πε-
 σβύτερος ὑπὲρ δῆλον. ὑπεναντίας δ', ἐὰν τις ἰ-
 γρηθῆς, ἢ ἀδενεῖ διμάχηται αἰτίας· ἢ ἐὰν
 τις ὑβριστης ὢν, ὑβρίεν ἐγκαλῆ σὺφρονι· ἢ ἐὰν
 τις παύν πλοσιπρὸς διμάχη, παύν πένυς χρη-
 μάτων ἐγκαλῶν. οἱ μὲν οὖν τοιοῦτοι ὑπε-
 ναντίοι εἰσὶ τοῖς ἐγκλήμασιν. ὁμολογοῦμε-
 νος δ' ἔσται, ἐὰν τις ἰγρηθῆς ὢν, ὑπὸ ἀδενεῖς
 αἰτίας διώκηται· ἢ ἐὰν τις κλέπτης δοκῶν εἶναι,
 κλοπῆς δίκην φθῆναι. ὅπως δὲ οἱ τὰς περὶ
 αὐτῶν δόξας ὁμοιοῦσι τοῖς αὐτοῖς ἔχοντες, ὁ-
 μολογοῦντες τοῖς ἐγκλήμασιν δόξασιν εἶναι.
 περὶ μὲν οὖν αὐτὸν τὸν ἀποφροντα, ἐὰν τῷ πε-
 ρὶ τοῦ χροῖου τοιαῦτα γρηῖσονται διαβολαί-
 αὶ δ' ἔσται τὸ περὶ τὸν συγγενεῖν, ἐὰν τις
 περὶ ματῶν περὶ οἰκείους φίλους, ἢ ξέ-
 νους, ἢ ἰδίους, ἢ περὶ μικρῶν, ἢ αἰχρῶν. ταῦτα
 γὰρ ἀδόξια τῆς δικαιοσύνης ποιεῖ. πῶς
 οὐκ αἰς διαβολὰς αἰς περὶ εὐμενίας ἀπ-
 λυσιμῶν, τῶν διηλώσων. δύο μὲν, δὴ σφιχτα
 λέγω καὶ αὐτῶν παύτων. τὸ μὲν οἷς αὐτοῖς
 τῶν κριταῖς ὅτι πλάξεν, περὶ καταλάμδους
 αὐτοῦ, καὶ ὅτι πλάξεν τὸ δ' ἕτερον, εἰς αἰς
 περὶ ξείνους, μάλιστα μὲν εἰς τοῖς ἀποδίκους
 ἀποτρέψας· εἰ δὲ μὴ, εἰς δῆλοις πνας, περ-
 φάσι χροῖου, ὅτι οὐχ ἐκὼν, ἀλλ' ὑπὸ
 τῶν ἀπαιτησῶν ἀναγκασθῆναι, εἰς τὸν ἄ-
 γῶνα κατέστη. καὶ ἐκαστὸν δὲ τῶν διαβο-
 λῶν ταῦτα χρὴ περὶ αἰσῶν τὸν μὲν νεώτε-
 ρον, περὶ σβυτέρον φίλον ἀποφροντα ἢ δ' ἀγνο-
 νου μὲν ὑπὲρ αὐτῶν, ἢ μέγιστος ἀδικημά-
 των, ἢ περὶ σεμλίαν χροῖου, ἢ πλῆθος, ἢ
 δῆλον πὶ τοιοῦτον. ἐὰν δὲ ὑπὲρ δῆλου λέγῃς,
 ρητέον αἰς διὰ φίλιαν συνηγορεῖς, ἢ δὲ ἐ-
 γρηθεν τῷ ἀποδίκου, ἢ διὰ τὸ τῶν περὶ ματῶν
 παραχρῆσθαι, ἢ διὰ τὸ τῶν κοινῶν συμφέρον, ἢ
 διὰ τὸ ἐρημον εἶναι, ἢ ἀδικησῶν ἢ συνηγορεῖς.
 ἐὰν δ' ὁμολογοῦντος τοῦ ἐγκλήματι, ἢ ὑπε-
 ναντίας τῆ κατηγορίας γήρῃ, τῆ τε περὶ κα-
 ταλήψαι χρῆσθαι, καὶ λέγειν, ὡς οὐ δικημον
 καὶ νόμιμον, οὐδὲ συμφέρον ἐκ τῆς ὑπολή-
 ψας ἢ τῆς ὑποψίας κατακρίνειν, πρὶν τῷ
 περὶ ματῶν ἀκούσαι. τὰς μὲν οὖν περὶ τὸν
 ἀποφροντα αὐτὴν διαβολὰς, οὕτω λύσιμῶν.
 τὰ δὲ περὶ τὸ περὶ ματῶν οὕτως ἀποσώμεθα,

A aut si ineptus presenti controuersia, aut
 si criminibus subcontrarius, aut si pro
 confesso accusationi obnoxius uideatur.
 Ineptus quidem fuerit, si aut iunior, aut
 senior pro alio disceptet. Subcontrarius
 uerò esset, si quis robustus imbecillum
 uerberationis accuset, aut si quis contume-
 liosus contumeliaz temperantem insimulet,
 aut si quis admodum pauper hominem
 ditissimum pecuniarum egès in iudicium
 deuoceret. Itaque huiusmodi homines sub-
 contrarij criminibus sunt. Pro confesso
 autem erit, si quis fortis, robustusque exi-
 stens, ab infirmo, & imbecillo uerberatio-
 nis accusetur, aut si quis fur existimatus,
 furti reus in iudicium arcessatur. Ut au-
 tem omnia vno complexamur uerbo, hi,
 quorum moribus similis est hominum opi-
 nio, uidebuntur criminibus esse obno-
 xij. Circa ipsum igitur hominem ex in-
 stanti tempore calumnia huiusmodi fieri
 poterunt: circa rem autem [ex continget,
 si quid aduersus domesticos amicos, aut
 aduersus hospites, aut in suos, uel de
 prauis, uel de turpibus rebus negotia ad-
 ferat. Hæc enim infamiam disceptantibus
 afferunt. Quemadmodum igitur eas in-
 simulationes sumus dissolaturi, deinceps
 ostendam. Duo esse communia in omni-
 bus elementa existimo: alterum quidè, ut
 quibus rebus correpturos iudices aduersa-
 rios putes his eos præueniēs corripias. Al-
 terum uerò est, si res in aduersarios quidè
 maximè, sin id minus, in alios quosdam
 transferas, ea vsus cauillatione, quòd non
 ex sententia tua, sed ab aduersarijs coactus
 in certamen descenderis. In vnamquanq[ue]
 uerò calumniam hæc argumentari conueni-
 nit. Iunior quidem causabitur aut senio-
 rum, aut amicorū, qui pro se disceptet, soli-
 tudinem, aut criminum magnitudinem,
 aut temporis præscriptionè, aut rerū mul-
 titudinè, aut aliud quid huiusmodi. Si uerò
 habueris pro alio dictionè, dicèdū erit,
 te amicitij gratia aduocatū fieri, aut ad-
 uersarij motū inimicitij, aut quia nego-
 tiis interfueris, aut ob uilitatem publi-
 cam, aut quia is cui patronus uenis, & ab
 omnibus est desertus, & iniuria premitur.
 Quòd si crimini pro cōfesso obnoxius, uel
 subcontrarius accusationi effici uideatur,
 cum præoccupatione utèdū est, tū etiā dic-
 cendū ut neq. iustum, neq. legitimum, ne-
 que uile sit ex opinione, ac suspicione
 ferre prius sententiā, quam res fuerit au-
 dita. Quæ igitur circa ipsum hominem
 sunt, hęc pacto insimulationes diluemus:
 eas uerò, quæ circa eū sunt ita repellemus